

**Protokół z kontroli problemowej
przeprowadzonej w dniach 18 - 19.06.2012 r.
w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich**

Kontrola przeprowadzona została na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 pkt. 1 i 8, art. 112 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.), art. 180 i art. 181 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r., Nr 149, poz. 887), rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61 poz. 543), rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 6, poz. 45 z późn. zm.) w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie, rozporządzenia MPiPS z dnia 4 czerwca 2010 r. w sprawie rodzin zastępczych.

1. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich jest jednostką organizacyjną Powiatu Koneckiego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie posiada: NIP 658-17-39-105, REGON: 29-11-34-829. Dyrektorem jednostki jest Pani Jadwiga Życka.

Książka kontroli poz. Nr 5.

2. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzania kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, w następującym składzie:

1. Katarzyna Arendarska – (legitymacja służbowa nr 19) starszy inspektor w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej – upoważnienie nr 545/2012 z dnia 12.06.2012 r. - przewodniczący zespołu kontrolerów,
2. Małgorzata Bojar – (legitymacja służbowa nr 15) starszy inspektor w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej – upoważnienie nr 546/2012 z dnia 12.06.2012 r.,
3. Agnieszka Herbuś – (legitymacja służbowa nr 8) inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej – upoważnienie nr 547/2012 z dnia 12.06.2012 r.,

3. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrola przeprowadzona została w dniach: 18 – 19.06.2012 r.

4. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

1. Nadzór Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie nad domami pomocy społecznej i doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników dps z terenu powiatu.
2. Umieszczanie w domach pomocy społecznej skierowanych osób.
3. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego oraz rodziny zastępcze.
4. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych.

5. Stopień wdrożenia zadań powiatu wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

Kontrola obejmuje okres: od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. (pkt 1-4) oraz od 01.01.2012r. do dnia kontroli pkt 5.

Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich funkcjonuje w oparciu o statut nadany Uchwałą nr XVIII/33/2012 Rady Powiatu w Końskich z dnia 27.04.2012 r. oraz w oparciu o Regulamin Organizacyjny nadany Uchwałą nr 33/2012 Zarządu Powiatu w Końskich z dnia 17.04.2012 r. Regulamin określa zasady organizacyjne oraz strukturę i zakres działań komórek wewnętrznych, samodzielnych stanowisk pracy i zespołów. Regulamin zawiera m.in.: strukturę oraz zadania Centrum.

W PCPR w Końskich wraz z dyrektorem zatrudnionych jest 15 osób, które realizują zadania z zakresu pomocy społecznej.

Przedmiot kontroli:

Ad. 1. Nadzór Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie nad domami pomocy społecznej i doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników dps z terenu powiatu.

Na terenie powiatu koneckiego funkcjonują 2 publiczne domy pomocy społecznej. Starosta konecki przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie sprawuje nadzór nad ich działalnością tj.: Dom Pomocy Społecznej „Etola” w Rudzie Pilczyckiej i Dom Pomocy Społecznej „Cichy Zakątek” w Końskich.

W 2011 roku w ramach sprawowanego nadzoru przez PCPR w DPS na terenie powiatu koneckiego przeprowadzono 2 kontrole:

- Kontrolę problemową w Domu Pomocy Społecznej „Etola” w Rudzie Pilczyckiej.

Kontrola ta dotyczyła prawidłowości wypełniania zadań DPS na rzecz mieszkańców tj.:

1. Uwarunkowań organizacyjnych i prawnych działalności jednostki: formalnych – statutu i regulaminu organizacyjnego oraz wewnętrznych - zarządzeń, regulaminów.
2. Danych dotyczących liczby miejsc i mieszkańców.
3. Stanu i struktury zatrudnienia.
4. Organizacji pracy w ciągu dnia i nocy, zapewnieniu bezpieczeństwa mieszkańców.
5. Zaopatrzenia mieszkańców.
6. Standardu żywienia oraz organizacji posiłków.

W związku z w/w kontrolą wydano następujące zalecenie: Wprowadzić zmiany do Statutu wprowadzonego Uchwałą nr VI/28/2007 r. z uwzględnieniem aktualnych aktów prawnych.

- Kontrolę problemową w Domu Pomocy Społecznej „Cichy Zakątek” w Końskich.

Kontrola ta dotyczyła prawidłowości wypełniania zadań DPS na rzecz mieszkańców tj.:

1. Wykonania zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonej w dn.29.11.2010r.
2. Uwarunkowań organizacyjnych i prawnych działalności jednostki: formalnych – statutu i regulaminu organizacyjnego oraz wewnętrznych - zarządzeń, regulaminów.
3. Danych dotyczących liczby miejsc i mieszkańców.
4. Stanu i struktury zatrudnienia.
5. Organizacji pracy w ciągu dnia i nocy, zapewnieniu bezpieczeństwa mieszkańców.
6. Zaopatrzenia mieszkańców w odzież i obuwie, leki, środki czystości.
7. Standardu żywienia oraz organizacji posiłków.

W związku z w/w kontrolą wydano następujące zalecenia:

- Wprowadzić zmiany do Statutu wprowadzonego Uchwałą nr XXX/14/2006 r., w którym dokonano zmian Uchwałą Nr XXX/31/2006 r. z uwzględnieniem aktualnych aktów prawnych.
- Dostosować ilość zatrudnionych osób zgodnie ze schematem organizacyjnym DPS w Końskich.

W/w kontrole wykonane były przez pracowników PCPR, a wynikały z planu kontroli placówek podległych PCPR w Końskich w 2011 roku. Centrum Pomocy o terminie i zakresie przeprowadzanych kontroli informuje daną jednostkę na siedem dni przed dniem rozpoczęcia kontroli. Z każdej kontroli sporządzany jest protokół, w razie potrzeby wydawane są zalecenia. Dla zwiększenia nadzoru PCPR nad DPS, w razie potrzeby tj. w związku z wyjaśnieniem sytuacji konfliktowej lub problematycznej pracownicy PCPR wykonują kontrole doraźne w DPS. Ponadto pracownicy PCPR są w stałym kontakcie z pracownikami DPS i służą pomocą w każdej trudnej do rozwiązania sprawie związanej z mieszkańcem lub pracownikiem DPS.

W ramach zadań własnych powiatu, zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej powiat za pośrednictwem PCPR prowadzi doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników DPS z terenu powiatu. Ponieważ doradztwo metodyczne jest formą poradnictwa specjalistycznego, dlatego też pracownicy PCPR w roku 2011 udzielali porad kierownikom i pracownikom DPS w różnym zakresie i o różnorodnej tematyce, w tym także tematyce dotyczącej spraw bieżących oraz problemów związanych z mieszkańcami DPS. Ponadto kierownicy, pracownicy socjalni DPS oraz bezpośrednio mieszkańcy DPS korzystają z porad prawnych, udzielanych przez prawnika PCPR, często na wniosek osób zgłaszających się po poradę udzielane były opinie prawne na piśmie. Reasumując, PCPR aktywnie prowadzi nadzór nad domami pomocy społecznej i doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników dps z terenu powiatu.

Ad. 2. Umieszczanie w domach pomocy społecznej skierowanych osób.

W roku 2011 PCPR w Końskich umieścił ogółem 15 osób w domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu koneckiego poprzez wydanie decyzji o umieszczeniu w dps, z tego: 4 decyzje na umieszczenie w DPS Rudzie Pilczyckiej, a 11 decyzji na umieszczenie w DPS w Końskich. Większość wydanych decyzji tj.14 wydanych było na czas nieokreślony, natomiast jedna decyzja na umieszczenie w DPS Ruda Pilczycka wydana była do końca 2011r. Wszyscy umieszczeni mieszkańcy w w/w dps pochodzili z powiatu koneckiego.

PCPR w Końskich dla każdej osoby umieszczonej w domu pomocy społecznej posiada następującą dokumentację:

- decyzję umieszczającą w danym dps,
- zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia osoby ubiegającej się o skierowanie do dps,
- zaświadczenie lekarza psychiatry, w zależności od typu dps,
- orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, jeżeli osoba umieszczana posiada,
- wniosek ośrodka o umieszczenie w dps,
- decyzję ośrodka kierującą do dps,
- pismo ośrodka przesyłające do PCPR komplet dokumentów.

Ponadto u niektórych osób kierowanych znajduje się dodatkowa dokumentacja, tj.:

- postanowienie sądu o całkowitym lub częściowym ubezwłasnowolnieniu,
- zawiadomienie z ośrodka o przedłużeniu się terminu załatwienia sprawy z powodu braku kompletu dokumentów,
- zaświadczenie lekarza dot. upośledzenia umysłowego.

W trakcie kontroli w/w dokumentacji dotyczącej osób umieszczanych w DPS stwierdzono, iż decyzje wydawane przez PCPR w kontrolowanym okresie zostały wydane zgodnie z Kodeksem Postępowania Administracyjnego.

PCPR w Końskich prowadzi rejestr osób oczekujących na umieszczenie w DPS Ruda Pilczycka oraz rejestr osób oczekujących na umieszczenie w DPS Końskie. Wymienione rejestry zawierają następujące wpisy: imię, nazwisko i adres osoby oczekującej, datę wpływu decyzji kierującej oraz dokumentacji, wpis czy przesłano kompletną dokumentację, czy osoba została zakwalifikowana do umieszczenia w dps, w jakim typie dps, numer na liście oczekujących, przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie.

W/w rejestry osób oczekujących na umieszczenie w DPS w 2012 r. zawierały:

- rejestr osób oczekujących na umieszczenie w DPS Ruda Pilczycka zawierał 4 osoby oczekujące na umieszczenie,
- rejestr osób oczekujących na umieszczenie w DPS Końskie zawierał 3 osoby oczekujące na umieszczenie,

Ponadto, jeden z mieszkańców DPS w Końskich oczekuje na umieszczenie w DPS w Kielcach przy ul. Tarnowskiej.

Dokumentacja osób oczekujących na umieszczenie w dps znajdowała się w oddzielnych koszulkach, była kompletna, uporządkowana i zawierała następujące dokumenty:

- kwestionariusz wywiadu środowiskowego sporządzonego przez ośrodek pomocy społecznej,
- decyzję kierującą do dps i ustalającą odpłatność za pobyt w dps,
- podanie – prośbę osoby o umieszczenie w dps,
- oświadczenie wyrażające zgodę na ponoszenie odpłatności za pobyt w dps,
- opinię dot. stopnia sprawności osoby ubiegającej się o skierowanie do dps,
- zaświadczenie lekarza psychiatry, w zależności od typu dps,
- zaświadczenie lekarza rodzinnego dot. konieczności zapewnienia danego rodzaju usług osobie przez dps, ze wskazaniem typu domu, do którego powinna być skierowana osoba,
- zaświadczenie z ZUS,
- wyniki badań lekarskich,
- pismo ośrodka dot. przesłania skompletowanych dokumentów osoby kierowanej do dps,
- informację na temat sposobu poinformowania danej osoby lub ośrodka pomocy społecznej o braku wolnych miejsc i wpisaniu na listę osób oczekujących wraz z podanym przybliżonym terminem umieszczenia.

Mając powyższe na uwadze stwierdza się, że umieszczanie w domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu koneckiego odbywa się sprawnie i bez zbędnej zwłoki, zaś decyzje umieszczające wydawane są w sposób prawidłowy i zgodny z kpa. Dokumentacja osób oczekujących na umieszczenie w dps była kompletna i uporządkowana.

Ad. 3. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego oraz rodziny zastępcze.

Zgodnie z art. 19 pkt 6 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej jednym z zadań własnych powiatu jest przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym m.in. całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego oraz rodziny zastępcze.

W okresie objętym kontrolą w trakcie procesu usamodzielnienia było 14 wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych i 52 z rodzin zastępczych. W tym samym okresie z tytułu usamodzielnienia udzielono:

- pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki dla 13 osób z placówek opiekuńczo-wychowawczych i 52 z rodzin zastępczych,

- pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej nie przyznano żadnemu wychowankowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, natomiast z rodzin zastępczych taką pomoc otrzymało 4 wychowanków,

- pomocy pieniężnej na usamodzielnienie udzielono 18 wychowankom z rodzin zastępczych.

W kontrolowanym okresie tj. od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. PCPR w Końskich żadnemu usamodzielnianemu wychowankowi nie odmówił pomocy. Natomiast na wniosek wychowanki PCPR zawiesił pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki. W związku z tym faktem, w dniu 03.02.2011 r. nastąpiła weryfikacja IPU, zatwierdzona przez dyrektora PCPR.

W trakcie kontroli sprawdzono 7 teczek z aktami osobowymi wychowanków usamodzielnionych. W teczkach znajdowały się m.in. następujące dokumenty:

- korespondencja z placówkami opiekuńczo – wychowawczymi, w których przebywali wychowankowie,
- postanowienia sądu dot. umieszczenia dzieci w placówce,
- zgody opiekuna usamodzielnienia na pełnienie funkcji opiekuna,
- indywidualne programy usamodzielnienia,
- korespondencja z sądem,
- odpisy aktów urodzenia,
- weryfikacje indywidualnych programów usamodzielnienia,
- wnioski wychowanków o udzielenie pomocy,
- oświadczenia wychowanków (dot. stanu majątkowego, zgody na przetwarzanie danych osobowych, itp.),
- zaświadczenia ze szkół potwierdzające kontynuację nauki,
- decyzje dot. przyznania odpowiedniej pomocy pieniężnej (na kontynuowanie nauki, na zagospodarowanie, na usamodzielnienie),
- korespondencja ze szkołami, do których uczęszczają podopieczni,
- korespondencja z Powiatowym Urzędem Pracy w Końskich,
- wywiady środowiskowe,
- kontrakty socjalne, itp.

W trakcie kontroli sprawdzono akta następujących wychowanków:

W trakcie kontroli sprawdzono akta następujących wychowanków:

Usamodzielniona wychowanka Rodzinnego Domu Dziecka w Kawęczynie.

Indywidualny program usamodzielnienia opracowany został 23.10.2010 r. we współpracy z wychowanką, podpisany przez opiekuna usamodzielnienia oraz pracownika socjalnego z PCPR. W tym samym dniu wyznaczony został opiekun usamodzielnienia, którym został dziadek wychowanki. Zgodnie z programem usamodzielnienia wychowanka zamieszkała w domu rodzinnym w Nieklaniu Wielkim, kontynuuje naukę w Zespole Szkół Ekonomicznych i otrzymuje pomoc na kontynuowanie nauki.

Usamodzielniony wychowanek placówki opiekuńczo – wychowawczej w Winiarach.

Indywidualny program usamodzielnienia został opracowany w dniu 22.02.2009 r., natomiast opiekun usamodzielnienia został wyznaczony w dniu 22.04.2009 r. W aktach znajdują się dwie weryfikacje indywidualnego programu usamodzielnienia: jedna dotyczy zmiany terminu odnośnie powrotu do domu rodzinnego oraz terminu pobierania pomocy na kontynuowanie nauki. Natomiast druga dotyczyła zmiany szkoły, miejsca zamieszkania i sytuacji rodzinnej. Z informacji zawartych w dokumentacji wynika, iż wychowanek zamieszkał w domu rodziców narzeczonej, i kontynuuje naukę w prywatnym liceum ogólnokształcącym w szkole PRESTIŻ w Starachowicach.

Usamodzielniona wychowanka z placówki opiekuńczo – wychowawczej w Stąporkowie.

Zarówno przy opracowaniu indywidualnego programu usamodzielnienia oraz przy wyznaczeniu opiekuna usamodzielnienia zachowane zostały terminy - zgodnie z rozporządzeniem MPS z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. 2005 Nr 6, poz. 45 z późn. zm.).

W dokumentach była weryfikacji ipu (dot. zmiany opiekuna usamodzielnienia, zmiany szkoły). Aktualnie dziewczyna otrzymuje pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki (uczy się w Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych), prowadzi gospodarstwo wraz z siostrą, utrzymuje się z renty ZUS. Wśród dokumentów było także zaświadczenie z PUP, iż podopieczna jest osobą bezrobotną bez prawa do zasiłku.

Usamodzielniona wychowanka z placówki opiekuńczo – wychowawczej w Winiarach.

Wśród dokumentów było m.in. pismo PCPR w Busku- Zdrój dot. wyrażenia zgody przez PCPR w Końskich na przeprowadzenie procesu usamodzielnienia dziewczyny na terenie powiatu buskiego. Podopieczna pochodzi z gminy Fałków ale uczyła się i pracowała na terenie powiatu buskiego i tam też chciała zamieszkać na stałe. PCPR w Końskich wydał zgodę na usamodzielnienie się dziewczyny na terenie powiatu buskiego, jednocześnie przekazał jej plan usamodzielnienia do PCPR w Busku - Zdrój.

Opracowanie program usamodzielnienia i wyznaczenie opiekuna usamodzielnienia nastąpiło w terminie. W trakcie procesu usamodzielnienia nastąpiła weryfikacja programu, która dotyczyła zmiany terminu usamodzielnienia, warunków mieszkaniowych oraz materialnych. Dziewczyna otrzymała pomoc na zagospodarowanie oraz pomoc na kontynuowanie nauki. Aktualnie wychowanka pracuje na ¼ etatu, prowadzi samodzielne gospodarstwo, kontynuuje naukę, mieszka w wynajętym mieszkaniu w Busku – Zdroju.

Usamodzielniony wychowanek z rodziny zastępczej niespokrewnionej.

W terminie opracowano indywidualny program usamodzielnienia oraz wyznaczono opiekuna usamodzielnienia. W toku procesu usamodzielnienia nastąpiła weryfikacja programu, która dotyczyła zmiany terminu usamodzielnienia oraz miejsca zamieszkania wychowanka. Chłopak otrzymywał pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki. W 2009 r. chłopak prowadził motorower w stanie nietrzeźwym, sąd wydał wyrok – 8 m-cy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnie pracy na cele charytatywne. O powyższym zajściu wychowanek nie poinformował PCPR w Końskich, który odmówił przyznania kolejnej pomocy na kontynuowanie nauki– zgodnie z art. 89 ust 7 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej i jednocześnie nakazał zwrot nienależnie pobranej pomocy. Wychowanek odwołał się od w/w decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem PCPR w Końskich. SKO uchyliło decyzję i przekazało do ponownego rozpatrzenia. W rezultacie czego w 2010 r. PCPR w Końskich przyznał chłopakowi pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki. Podopieczny zamieszkuje w mieszkaniu osoby, która była dla niego rodziną zastępczą ale prowadzi odrębne gospodarstwo domowe. W listopadzie 2011 r. chłopakowi przyznano rentę z ZUS, ponadto otrzymywał połowę renty rodzinnej. W związku z powyższym dochód podopiecznego zwiększył się i przekroczył tym samym jego kryterium dochodowe. W związku z powyższym PCPR w Końskich wydał chłopakowi decyzję odmowną na udzielenie pomocy na kontynuowanie nauki.

Usamodzielniony wychowanek ze spokrewnionej rodziny zastępczej.

Program usamodzielnienia i wyznaczenie opiekuna usamodzielnienia nastąpiło w terminie. W dokumentach była weryfikacja programu dot. zmiany opiekuna usamodzielnienia i miejsca zamieszkania. Chłopak otrzymywał pomoc na kontynuowanie nauki. W 2010 r. w październiku wpłynął również wniosek wychowanka do PCPR z prośbą o wypłatę świadczenia na usamodzielnienie i zagospodarowanie. Podopieczny zamieszkał w domu po rodzicach i chciał go wyremontować. PCPR w Końskich przyznał pomoc chłopakowi na usamodzielnienie oraz pomoc na zagospodarowanie, zawarł jednocześnie z nim kontrakt

socjalny. PCPR występował z pismem do firm budowlanych z zapytaniem o ceny materiałów. Ponadto w teczkach znajdowały się faktury na zakupione materiały.

Aktualnie chłopak otrzymuje rentę rodzinną, prowadzi gospodarstwo wspólnie z bratem, kontynuuje naukę w technikum w Końskich.

Usamodzielniona wychowanka rodziny zastępczej spokrewnionej.

Indywidualny Program Usamodzielnienia (IPU) opracowany został na trzy dni przed osiągnięciem przez wychowankę pełnoletniości tj. 03.03.2009 r., co jest niezgodne z § 7 ust.1 rozporządzenia MPS z dnia 23.12.2004 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie, który mówi, iż „indywidualny program usamodzielnienia przygotowuje osoba usamodzielniana wraz z opiekunem usamodzielnienia przy współpracy właściwego do przyznania pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem pełnoletniości (...).” Również wyznaczenie opiekuna usamodzielnienia nastąpiło po terminie określonym w/w cytowanym rozporządzeniu. Dwukrotnie dokonywana była zmiana opiekuna usamodzielnienia, ostatecznie opiekunem został pracownik socjalny z PCPR w Końskich. Z informacji zawartych w dokumentach wynika, iż wychowanka kontynuuje naukę, i w związku z tym pobiera pomoc pieniężną na kontynuację nauki. Ponadto decyzją z dnia 15.07.2010 r. wychowance przyznano pomoc na usamodzielnienie w wysokości 300 % podstawy, o której mowa w art. 78 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W aktach sprawy znajdują się kopie paragonów i faktur na zakupione rzeczy w ramach przyznanej pomocy. Wychowanka powróciła do domu rodzinnego.

Dokumentacja w teczkach była kompletna, prowadzona jest w sposób prawidłowy, opatrzona jest datami, podpisami, zwrotnymi potwierdzeniami odbioru. PCPR w Końskich w przypadku udzielania pomocy na kontynuowanie nauki występuje z pismem do szkół o udzielenie informacji o danym wychowanku. Ponadto przy rozpatrywaniu wniosków podopiecznych w każdym przypadku zwraca się z wnioskiem o udostępnienie danych zgromadzonych w rejestrze publicznym.

Zespół kontrolujący stwierdził, iż powiat w sposób prawidłowy przyznaje pomoc pieniężną na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz rodziny zastępcze.

Od 2008 roku PCPR jest realizatorem projektu systemowego współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, pn. „**My samodzielni**”. W 2011 r. działania objęły 26 wychowanków rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych.

Celem głównym Projektu było zwiększenie potencjału społeczno –zawodowego wychowanków rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych. W ramach Projektu 40 usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych sfinansowano:

- indywidualne doradztwo zawodowe w tym trening z zakresu kreatywnego myślenia i rozwiązywania problemów ,
- warsztaty kreowania własnego wizerunku połączone z warsztatami aktywnego poruszanie się po rynku pracy,
- 5 – dniowy Obóz Aktywnej Integracji połączony z warsztatami rozwoju własnego i zdobyciem certyfikatu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej,
- zajęcia wyrównujące zaległości edukacyjne z 2 wybranych przedmiotów ,
- kursy wg indywidualnych potrzeb zakończone certyfikatem,
- zajęcia rehabilitacyjno – relaksacyjne dla osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności (karnet na pływalnię).

Ad. 4. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich sprawuje nadzór nad 104 rodzinami zastępczymi, w tym 88 spokrewnionymi, 11 niespokrewnionymi, 3 zawodowymi wielodzietnymi i 2 zawodowymi o charakterze pogotowia rodzinnego. Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych ogółem wynosi 161. Wszystkie dzieci zostały umieszczone w rodzinach zastępczych na podstawie orzeczeń sądu.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, iż na terenie innych powiatów w rodzinie zastępczej przebywa 15 dzieci z powiatu koneckiego. Natomiast dziewiętnaścioro dzieci z innych powiatów przebywa w rodzinach zastępczych na terenie powiatu koneckiego. Powiat Konecki zawarł stosowne porozumienia dotyczące finansowania kosztów utrzymania małoletnich dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. W 2011 r. tylko jeden rodzic naturalny ponosił częściową odpłatność za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej.

W kontrolowanym okresie utworzono 14 rodzin zastępczych, w tym 1 zawodową rodzinę o charakterze pogotowia rodzinnego, 1 niespokrewnioną i 12 rodzin zastępczych spokrewnionych. Na terenie powiatu koneckiego nie funkcjonuje zawodowa niespokrewniona z dzieckiem rodzina zastępcza specjalistyczna.

W zakresie realizacji szkoleń dla kandydatów na zawodowe niespokrewnione rodziny zastępcze PCPR w Końskich w kontrolowanym okresie zorganizował szkolenie dla 5 rodzin, w tym: 2 rodzin zawodowych wielodzietnych, 2 o charakterze pogotowia rodzinnego i 1 niespokrewnionej. Szkolenie przeprowadzone zostało przez wykwalifikowanych pracowników PCPR w Końskich, którzy posiadają świadectwa ukończenia kursu szkoleniowego dla trenerów Programu PRIDE. Decyzją z dnia 23.03.2010 r. MPiPS zatwierdził program szkolenia dla rodzin zastępczych zawodowych wielodzietnych, specjalistycznych, o charakterze pogotowia rodzinnego oraz kandydatów do prowadzenia placówek rodzinnych pt. „PRIDE: Rodzinna Opieka Zastępcza/Adopcyjna”, złożony przez Towarzystwo „Nasz Dom” w Warszawie.

Zgodnie z art. 77 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej PCPR zobowiązane jest do organizowania szkoleń dla spokrewnionych rodzin zastępczych. Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, iż w kontrolowanym okresie przeszkolono 26 rodzin spokrewnionych. Wszystkie rodziny otrzymały zaświadczenia kwalifikacyjne o odbyciu szkolenia dla kandydatów zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji niespokrewnionej rodziny zastępczej.

W trakcie kontroli sprawdzono dokumentację 3 rodzin zastępczych, w tym: 1 zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem wielodzietnej rodziny zastępczej, 2 niespokrewnionych rodzin zastępczych.

Każda z rodzin ma założoną oddzielną teczkę, w której gromadzona jest dokumentacja dotycząca prowadzenia i funkcjonowania rodziny zastępczej oraz dzieci w niej przebywających.

Zawodowa rodzina wielodzietna. W tezcze znajdowały się następujące dokumenty:

- zaświadczenie o uczestniczeniu rodziny w szkoleniu rodzin zastępczych,
- opinia Katolickiego Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Kielcach o zakwalifikowaniu na zawodową niespokrewnioną z dzieckiem wielodzietną rodzinę zastępczą,
- zaświadczenie o odbytych stażach przez kandydatów w RDD w Brodach Starych,
- zaświadczenie kwalifikacyjne z PCPR w Końskich dla kandydatów, iż ukończyli oni szkolenie PRIDE,
- umowa o pełnienie funkcji zawodowej wielodzietnej niespokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej,
- postanowienia sądu o umieszczeniu dzieci w rodzinie zastępczej,
- opinie ze szkół, do których uczęszczają wychowankowie,
- informacje do sądu z PCPR dot. sprawozdania ze sprawowania opieki,

- wniosek o przyznanie świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci,
 - decyzje PCPR dot. częściowego pokrycia kosztów utrzymania dzieci, itp.
- Rodzina otrzymała także jednorazowe świadczenie z tytułu przyjęcia dzieci.

Dokumentacja w teczce była kompletna i nie budziła zastrzeżeń kontrolujących.

Zgodnie z § 3 ust. 4 rozporządzenia w sprawie rodzin zastępczych Centrum Pomocy powinno zapewnić rodzinom zastępczym kontakt z innymi rodzinami z terenu powiatu przez organizowanie grup wsparcia mających na celu wymianę doświadczeń, informacji i porad. Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, iż w dniu 09.12.2011 r. została zawiązana grupa wsparcia rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu koneckiego. W skład grupy wchodzi przedstawiciele zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych, a także osoby prowadzące placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego. Grupa wsparcia spotyka się raz w miesiącu oraz w razie potrzeby. Spotkania grupy odbywają się w biurze projektu „MY SAMODZIELNI” przy ul. Partyzantów 1 w Końskich.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich w miarę możliwości stara się przygotować rodzinę zastępczą na przyjęcie dziecka poprzez przekazanie jej jak najpełniejszej informacji o dziecku (stan zdrowia, szkoła lub przedszkole, rodzina naturalna itp.). Ponadto PCPR przekazuje rodzinie zastępczej niezbędną dokumentację dot. dziecka, tj.: orzeczenie sądu, kartę zdrowia, kartę szczepień, odpis aktu urodzenia, potwierdzenie zameldowania. PCPR umożliwia rodzinom zastępczym uzyskanie specjalistycznej porady w działającym przy Centrum specjalistycznym poradnictwie, w ramach którego zainteresowane osoby mogą skorzystać z poradnictwa: psychologicznego, zakresu uzależnień, prawnego.

Centrum Pomocy dba o podtrzymywanie więzi z rodzicami naturalnymi dziecka oraz ich bliskimi organizując spotkania na terenie PCPR w Końskich w Biurze Projektu „My samodzielni.”

Powiatowe Centrum pomocy Rodzinie informuje przynajmniej raz w roku Sąd Rodzinny o sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej. Ponadto Centrum Pomocy w razie potrzeby informuje sąd min. o trudnościach w pełnieniu funkcji rodziny zastępczej, możliwości powrotu dziecka do rodziny naturalnej. PCPR w Końskich występuje także do sądu z wnioskiem o rozważenie możliwości pozbawienia władzy rodzicielskiej tych rodziców naturalnych, którzy zupełnie nie interesują się losem dziecka przebywającego w pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 112 ust. 8 Starosta przy pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością rodzinnej opieki zastępczej (...). Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, iż PCPR w Końskich w 2011 r. nadzór nad rodzinami zastępczymi prowadzi poprzez przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, rozmów telefonicznych oraz kontroli doraźnych w sytuacji uzyskania informacji o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu rodziny zastępczej.

Zespół kontrolujący stwierdził, iż powiat w sposób prawidłowy organizuje opiekę w rodzinach zastępczych poprzez przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i przeprowadzania szkoleń rodzin zastępczych oraz udzielania rodzinom zastępczym odpowiedniego wsparcia i przyznawania pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci.

Ad. 5. Stopień wdrożenia zadań powiatu wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r.

o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

Zarządzeniem Starosty Koneckiego Nr 41/2011 z dnia 10.11.2011 r. do wykonywania zadań organizatora pieczy zastępczej na terenie powiatu koneckiego wyznaczone zostało Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich. W dniu 21.01.2012 r. Uchwałą Nr XV/5/2012 Rada Powiatu w Końskich zatwierdziła „Program rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Koneckim na lata 2012 – 2014.” W okresie od marca do czerwca b.r. zatrudnionych zostało 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy sprawują opiekę nad 45 rodzinami zastępczymi.

W związku z wejściem z dniem 01.01.2012 r. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zostały uchylone decyzje dot. przyznania pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej na zasadach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W związku z powyższym wszystkie rodziny zastępcze złożyły wnioski o przyznanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej z możliwością wyboru pozostania na „starych zasadach.” Wszystkim rodzinom zastępczym zostały wydane nowe decyzje zawierające aktualną podstawę prawną oraz aktualną wysokość świadczenia. Na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej pozostało 18 rodzin zastępczych, w których przebywa 24 dzieci.

Zgodnie z art.76 ust. 16 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej PCPR w Końskich jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej przekazał do Świętokrzyskiego Ośrodka Adopcyjnego w Kielcach wykaz dzieci z uregulowaną sytuacją prawną przebywających w rodzinach zastępczych na terenie powiatu koneckiego. Ponadto wszystkie dzieci, których sytuacja prawna została uregulowana w 2012 r. na bieżąco są zgłaszane do w/w ośrodka. Do dnia 18.06.2012 r. zgłoszono 3 dzieci.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich w ramach resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2012 r. pod nazwą „Szkolenia rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego” otrzymał dotację na realizację zadania pt. ”Bądź kimś wyjątkowym – zostań profesjonalną rodziną zastępczą.” W miesiącu maju b.r. rozpoczęło się szkolenie kandydatów na prowadzenie rodzinnych form pieczy zastępczej. W w/w szkoleniu bierze udział 8 osób.

W wyniku kontroli stwierdzono:

- PCPR aktywnie prowadzi nadzór nad domami pomocy społecznej i doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników dps z terenu powiatu.
- Umieszczanie w domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu koneckiego odbywa się sprawnie i bez zbędnej zwłoki, zaś decyzje umieszczające wydawane są w sposób prawidłowy i zgodny z kpa. Dokumentacja osób oczekujących na umieszczenie w dps była kompletna i uporządkowana.
- w okresie objętym kontrolą w trakcie procesu usamodzielnienia było 14 wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych i 52 z rodzin zastępczych,
- pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki otrzymało 13 osób z placówek opiekuńczo-wychowawczych i 52 z rodzin zastępczych,
- pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej nie przyznano żadnemu wychowankowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, natomiast z rodzin zastępczych taką pomoc otrzymało 4 wychowanków,
- pomocy pieniężnej na usamodzielnienie udzielono 18 wychowankom z rodzin zastępczych,
- akta usamodzielniających się wychowanków zawierają wszystkie wymagane dokumenty,
- Powiat w sposób prawidłowy organizuje opiekę w rodzinach zastępczych, udziela pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci,

- PCPR w Końskich sprawuje nadzór nad 104 rodzinami zastępczymi, w tym 88 spokrewnionymi, 11 niespokrewnionymi, 3 zawodowymi wielodzietnymi i 2 zawodowymi o charakterze pogotowia rodzinnego,
- w kontrolowanym okresie utworzono 14 rodzin zastępczych, w tym 1 zawodową rodzinę o charakterze pogotowia rodzinnego, 1 niespokrewnioną i 12 rodzin zastępczych spokrewnionych,
- brak na terenie powiatu koneckiego zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych specjalistycznych,
- w kontrolowanym okresie zorganizowano szkolenie dla 5 rodzin, w tym: 2 rodzin zawodowych wielodzietnych, 2 o charakterze pogotowia rodzinnego i 1 niespokrewnionej,
- dwóch pracowników PCPR posiada ukończony kurs kwalifikacyjny dla trenerów Programu PRIDE do przeprowadzania szkoleń kandydatów na rodziny zastępcze, adopcyjne oraz prowadzących placówki rodzinne,
- w 2011 roku przeszkolono 26 rodzin zastępczych spokrewnionych,
- PCPR w Końskich nadzór nad rodzinami zastępczymi w 2011 r. prowadził poprzez przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, rozmów telefonicznych oraz kontroli doraźnych,
- zarządzeniem Starosty Koneckiego Nr 41/2011 z dnia 10.11.2011 r. do wykonywania zadań organizatora pieczy zastępczej na terenie powiatu koneckiego wyznaczone zostało Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich,
- zatrudniono 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- wszystkim rodzinom zastępczym zostały wydane nowe decyzje zawierające aktualną podstawę prawną oraz aktualną wysokość świadczenia,
- na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej pozostało 18 rodzin zastępczych, w których przebywa 24 dzieci,
- organizator rodzinnej pieczy zastępczej na bieżąco zgłasza do ośrodka adopcyjnego dzieci z uregulowaną sytuacją prawną przebywających w rodzinach zastępczych,
- PCPR bierze udział w resortowym programie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2012 r. pod nazwą „Szkolenia rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego.”

Wyżej wymienionych ustaleń dokonano na podstawie:

- rozmowy z dyr. PCPR w Końskich - p. Jadwigą Życką, z-cą dyr. PCPR – p. Urszulą Przygodzką, p. Izabelą Kaliś – starszym specjalistą pracy socjalnej, p. Magdaleną Adameczyk – specjalistą pracy socjalnej,
- analizy dokumentacji: Regulaminu Organizacyjnego i Statutu PCPR w Końskich, akt osobowych usamodzielnionych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych, indywidualnych programów usamodzielnienia, decyzji wydanych przez PCPR, pisemnych wyjaśnień pracowników PCPR, dokumentacji rodzin zastępczych.

Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu.

Zgodnie z § 16, ust. 1-5 rozporządzenia MPS w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej z dnia 23 marca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543)

1. Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.

2. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika jednostki podlegającej kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.
3. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.
4. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.
5. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego po jednym przekazano Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich oraz Dyrektorowi Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

Protokół podpisali:

Ze strony jednostki kontrolującej:

1. Katarzyna Arendarska
2. Małgorzata Bojar
3. Agnieszka Herbuś

Ze strony jednostki kontrolowanej:

Dyrektor PCPR Pani Jadwiga Życka

Data sporządzenia: 19.07.2012 r.

Data podpisania: 24.07.2012 r.